

התמורה שבתרומה

בתום לימוד נושא המים בישראל, יצאה כתתו של בני לטיול בעקבות המים. המסלול התחיל בשלושת האגמים הצפוניים: דן, בניאס וחצבני, המקבלים מים בעיקר מהשלג שהפשר בחרמון, ומעבירים לנהר הירדן וזה, גם הוא אץ להזרימם לכנרת - ואז, צהלה ושמחה! המפלס עולה ובברזים קולחים המים - ברכת שמיים! על מסלול המים המיוחד הזה כתבה ברטון בריה, משל יפה, שגם למדוהו בכיתה. הריהו לפניכם, מעובד.

שני ימים ישנם בארץ, המקבלים מים מנהר הירדן. על גדותיו של ים אחד עצים וירק, וסביבו פוצחות בזמר ציפורי-שיר. ילדים ואנשים במימיו משתכשים, דיגים ברשתות שולים דגים. את מימיו המתוקים לרוויה כולם שותים. הירדן עולז שמח ממהר לתת גם מים לים נוסף, רחוק ומבודד שחם לו - לא מעט. מדרים ירדנו, אליו, ובלב רחב, שופך גלים עליו, מים זכים, מים חיים. התגובה - דממה מעיבה ודי מביכה. הים הזה מלוח מלוח, יש לו מצב-רוח. הוא מר וממורמר. כל המים שקיבל על אף טיפה הוא לא וויתר! אף דג לא שט בו, שום ציפור אינה שרה לו. ילדים לא משתכשים בו, ושום עץ אינו גדל בקרבתו. הים הזה, נדמה שלא איכפת לו - דואג הוא רק לעצמו. אכן, גדולים ההבדלים בין שני הימים הללו. הראשון קיבל ומשל לירדן מיד נתן - צידה טובה לדרך. מים מתוקים, מרווים ומבריאם. והשני, זה הדרומי, קצת עצבני, קופץ את ידו, סוגר עצמו אחרי בריח, רק מקבל ומקבל - ומשלו אפילו טיפה אחת אינו נותן... שני ימים כל כך שונים. הראשון, "כנרת" נדיב ושמח. השני, "ים-המלח" הקמצן - לתת אינו מוכן. שני ימים כל כך שונים - למי מהם נרצה להיות דומים?

אחת המצוות היותר פופולאריות הכתובה בפרשתנו, קשורה לנושא הנתינה, התרומה - לתת! המצווה הזאת תופסת תאוצה, פונה ליעדים רבים. מזרימה כח לצפון ולדרום, למזרח ולמערב - לכל נזקק. אירגונים, ועמותות, פילנתרופים ואנשי-חסד נדבנים, פותחים ת"ד - נותנים! החברה שלנו ניתפסת כחברה שנתמת לתת, ולעיתים אפילו מעבר ליכולת. תרומה לבית-הקשיש, לחיילים בודדים, למען עיוורים ולמען חרשים, למלחמה במחלה היא, לניצולי שואה, לחסרי-ישע, לנשים מוכות, לחד-הוריות, למשפחות ברוכות ילדים, לילדים במצוקה, לקידום השלום, לנפגעי תאונות, לעידוד ההשכלה, לשיפור הדיבור, למעוטי-יכולת, להגנת הטבע, להגנת הצרכן, לזהירות בדרכים, ולקידום החלשים, ועל מי ואת מי עוד לא מנינו - תקצר היריעה. הלב היהודי לא נשאר אדיש. תורמים. ובבנק, בעז"ה החשבון תופח, לא לדאוג. איך זה קורה? זאת משוואה ידועה ומוכרת - "התמורה שבתרומה"! תמורה אשר פנים רבות לה, ולא תמיד מזוהה דווקא עם המרשרשים שבארנק. כמו אצל הכינרת התורמת משלה בנדיבות לבה - משמחת ושמחה, כך גם כל תורם זוכה בשמחה ששורה הרבה מעל מליארד...

"ויתנו לי תרומה", למי זה "לי"? מבואר - לשמי! כך ציוותי, אומר הבורא. וכפי שהנותן מקיים את הצו ונותן משלו, כך גם על הנזקק לדעת לקבל, לא רק מפני שחסר לו, ולא רק משום שרעב לו - אלא "לשמו", כי זה רצונו של הבורא שברא את העולם גם עשירים וגם עניים. כך זה נותן ואינו חסר, וזה מקבל ושמח ומשמח. את מי? את בורא העולמים. וכמו מסלול המים החיים והמתוקים, שמתנהל עידן ועידנים כך מסלול התרומה זורם בנדיבות, אצל כל אחד, ככל אשר ידבנו לבו. וכשזה נעשה בסתר, כמו אצל הכנרת שמעבירה משלה באמצעות הירדן - זה הכי משמח ומוצלח!

יהי רצון שנזכה להיות תמיד מהנותנים השמחים והמשמחים. משנכנס אדר מרבים בשמחה, עד השמחה הכי גדולה - שמחת הגאולה האמיתית והשלימה!

שבת שלום ומבורך